

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze op concept-regionale agenda 2023-2025 en ontwerpbegroting 2023-2026 en jaarrekening 2021 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
Zaaknummer	Z/22/420508
Documentnummer	1094444
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk (coördinerend)
Portefeuille	Regionale samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Van het samenwerkingsverband GMR liggen de concept regionale agenda 2023-2025, de ontwerpbegroting 2023-2026 en de jaarrekening 2021 voor. Met een zienswijze kan de gemeenteraad op deze stukken reageren. Het college vindt in de concept regionale agenda 2023-2025 en de jaarrekening 2021 reden voor het indienen van een zienswijze en doet de gemeenteraad daarvoor een voorstel.

2. Raadsvoorstel

1. een zienswijze indienen op concept-regionale agenda 2023-2025 en de vertaling daarvan in de ontwerpbegroting van de GMR;
2. een zienswijze indienen op de jaarrekening 2021 van de GMR;
3. de zienswijze vaststellen overeenkomstig de bijgevoegde conceptbrief.

3. Waarom naar de raad

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te brengen tegen de ontwerp begroting. Artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling regelt de besluitvorming over de regionale opgaven en bepaalt dat de gemeenteraden over de deelname aan een regionale opgave besluiten.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De concept-regionale agenda 2023-2025 wordt gevormd door de 5 al eerder in 2021 geaccordeerde regionale opgaven en vormt in die zin een voortzetting van keuzes die vorig jaar zijn gemaakt. Als gevolg van de gestegen prijzen zijn de kosten van de opgaven aangepast met een prijsindexatie (plus €0,11). Ook de inwonerbijdrage voor het regiobureau is aangepast aan het prijsindexcijfer (plus € 0,07).

Daarnaast zijn de kosten van de opgaven gestegen door

- een intensivering op lopende projecten en acties binnen de bestaande speerpunten;
- een op verzoek van de gemeenten opgenomen bescheiden aantal nieuwe projecten;
- een verschuiving van werkzaamheden van gemeenten naar de GMR (in totaal plus € 0,62) én
- een realistischere raming (plus € 0,14).

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

- 1.1 *De regionale agenda zorgt voor een gezamenlijke aanpak van grote maatschappelijke opgaven in de Groene Metropoolregio in de periode 2023-2025*

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke regionale aanpak. In 2022 is vanuit die visie gekozen voor de aanpak van 5 regionale opgaven. Zevenaar heeft op alle 5 opgaven ingetekend. In de periode 2023-2025 krijgen al deze opgaven een vervolg met, waar nodig, in sommige speerpunten een intensivering op lopende projecten en acties. De middelen voor de vijf opgaven worden niet alleen gevormd door de gemeentelijke bijdragen, maar ook uit subsidies van bijvoorbeeld provincie, Rijk en Europa en partners. In de begroting ontbreekt het aan informatie over deze externe bijdragen. Wij zijn van mening dat indien voor de vijf lopende opgaven externe middelen beschikbaar komen, deze dan deze met de inwonersbijdrage verrekend te moeten worden. Als voor nieuwe projecten is voorzien in een bijdrage van derden, dan kunnen deze projecten pas van start gaan als deze bijdrage ook daadwerkelijk beschikbaar is.

1.2 Vanaf 2023 is voorzien in een beperkte uitbreiding van de regionale agenda

Op verzoek van de deelnemende gemeenten zijn de regionale opgaven uitgebreid met een klein aantal nieuwe projecten. Die hebben betrekking op:

- De aanstelling van een aanjager voor versnellingslocaties woningbouw (deels gefinancierd vanuit de Woondeal);
- Het regionaal contractbeheer v.w.b. data verkeersveiligheid;
- De projectkosten voor de gezamenlijke inkoop van elektriciteit;
- De aanstelling van een coördinator huisvesting bijzondere doelgroepen (deels gefinancierd vanuit Woondeal).

1.3 De regionale opgaven sluiten goed aan bij de Zevenaarse doelstellingen en ambities

In 2021 concludeerden wij al dat de regionale agenda een goede bijdrage vormt om de doelstellingen en ambities van Zevenaar te realiseren. De nieuwe regionale agenda moet nog wel getoetst worden aan het nieuwe coalitieakkoord 2022-2026, zodra dat beschikbaar is. Gezien het belang dat vrijwel alle partijen hechten aan de regionale samenwerking op de genoemde opgaven, verwachten we daarin geen wezenlijke veranderingen, maar zo nodig kunnen bij de definitieve besluitvorming daarover bij de meerjarenbegroting 2023-2026 nog nieuwe accenten worden ingebracht.

Samenvattend zien wij in de voorliggende regionale agenda genoeg kansen om niet alleen regionaal de opgaven verder te brengen, maar ook lokaal revenue te plukken van de vertaling van de ambities in concrete speerpunten en acties.

1.4 Regionale samenwerking vraagt bestuurlijke en ambtelijke inzet

Regionale samenwerking levert enerzijds efficiencywinst op doordat gemeentelijke activiteiten op een regionale schaal worden uitgevoerd, maar daarnaast is voldoende bestuurlijke en ambtelijke capaciteit nodig voor het begeleiden van de regionale processen en besluitvorming, zodat de gemeente daarmee goede verbinding houdt. Rond de opgaven zijn bestuurlijke opgaveteams georganiseerd, die de uitvoering van de opgaven aansturen, de voortgang bewaken en zo nodig zorgen voor bijstelling. Na de vorming van de nieuwe colleges van B&W wordt de personele invulling van deze teams opnieuw vorm gegeven. Onze inzet zal zijn om op cruciale plaatsen een positie te verwerven om daarmee zowel het regionale als het Zevenaarse belang te dienen.

De gemeenteraden zijn in de regionale samenwerking via de regionale agendacommissie aangesloten. De taak van de commissie is de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van alle raden van de deelnemers aan de GMR. De Zevenaarse raad is in die commissie met twee raadsleden vertegenwoordigd.

De ambtelijk verbinding kan vorm worden gegeven door als Zevenaar deel te nemen aan de regionale werkgroepen, die de speerpunten en acties van de regionale opgaven verder uitwerken en voorbereiden.

Door hierover sub regionaal afspraken te maken in de Liemers met Duiven, Westervoort, Montferland en Doesburg kunnen de lasten worden gedeeld.

2.1 De regionale opgaven zijn vertaald in conceptbegroting 2023-2025 GMR

Met het proces van de regionale agenda is aansluiting gezocht bij het proces van de vaststelling van de begroting van de GMR. In de ontwerpbegroting 2023-2026 zijn de vijf opgaven (programma's) en het regiobureau samengebracht.

2.2. De bijdrageverstrekking aan The Economic Board verloopt via de begroting van de GMR

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau en de regionale opgaven betalen de gemeenten, die daaraan deelnemen, een bijdrage voor The Economic Board (TEB). De regio heeft op grond van de gemeenschappelijk regeling de bevoegdheid namens de colleges The Economic Board te subsidiëren. Voor 2023 is begroot dat 14 gemeenten, waaronder Zevenaar, een bijdrage leveren van € 1,00 per inwoner. Overigens merken we op dat wanneer TEB financieel deelneemt aan een of meer van de 5 regionale opgaven de situatie ontstaat, dat alle 18 gemeenten daarvan de vruchten plukken, ook de gemeenten die niet aan TEB deelnemen. Dat lijkt ons niet in overeenstemming met de gekozen systematiek, waarin het voor de gemeenten vrij is al dan niet aan de TEB deel te nemen, maar dat de niet deelnemende gemeenten daarvan ook de effecten merken.

3.1 De jaarrekening 2021 van de GMR sluit met een positief resultaat van ruim € 330.000

De jaarrekening 2021 is het eerste verantwoordingsdocument van de nieuwe Groene Metropoolregio en doet verslag van de activiteiten in het opbouwjaar 2021. De jaarrekening 2021 sluit met een positief resultaat van ruim € 330.000. Dit is vooral het gevolg van een onderschrijding op de kosten van het regiobureau, dat pas in de loop van 2021 op de afgesproken sterkte is gebracht en door corona een aantal activiteiten op gebied van lobby en communicatie nog maar beperkt heeft opgepakt.

Het DB stelt voor het overschot te besteden voor de vorming van een algemene reserve tot een bedrag van € 100.000. Dit is als maximum voor een algemene reserve zo bij de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling afgesproken, dus daarmee kan worden ingestemd.

Van het overige deel van het overschot, groot dus zo'n € 230.000, wordt voorgesteld deze in te zetten voor verder inrichten regiobureau en versneld uitvoeren van de speerpunten:

- integrale aanpak logistiek
- groen/blauw raamwerk
- kwartier maken circulair bouwen

De inzet van het overschot voor deze doeleinden kan hier niet inhoudelijk worden beoordeeld en die afweging hoort ook niet bij de beoordeling van de jaarrekening op basis van een (toevallig) opgetreden positief jaarrekeningresultaat gemaakt te worden. Die afweging hoort thuis bij de inhoudelijke en financiële afweging van de regionale opgaven. Dan is er de mogelijkheid die in de onderlinge samenhang en met oog voor de kosten te maken. Het advies is daarom niet in te stemmen met dit onderdeel van het overschot.

Alternatieven

--

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De opgaven worden aangestuurd door Bestuurlijk Opgave Teams, elk bestaande uit de bestuurlijk opdrachtgever van de opgave als geheel en de bestuurlijk aanspreekpunten van de speerpunten. Per opgave vindt over de inzet van middelen en de bereikte resultaten verantwoording plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de GMR.

7. Klimaat en duurzaamheid

In de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zijn verschillende projecten opgenomen, die bijdragen aan vergroting van de duurzaamheid en klimaatadaptatie.

8. Communicatie

De zienswijze/consultatieronde loopt tot 24 juni 2022. Voor die datum wordt onze reactie op de regionale agenda, de concept begroting en de jaarrekening met de GMR gedeeld. Vaststelling is voorzien in de algemeen bestuur vergadering van de GMR van 6 juli 2022. Daarna volgt voor de regionale agenda in september 2022 een bestedingsplan 2023 waarin de activiteiten, kosten en resultaten worden vastgelegd. Op basis van dit bestedingsplan kan uw raad bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2023-2026 een definitieve afweging over de deelname aan de opgaven maken.

9. Kosten, baten en dekking

Deelname aan de regionale samenwerking kost in 2023 (uitgedrukt in een bedrag per inwoner):

Regiobureau		€ 2,57
Verbonden regio	€ 1,51	
Productieve regio	€ 0,97	
Circulaire regio	€ 0,93	
Ontspannen regio	€ 0,65	
Groene groeiregio	<u>€ 1,04</u>	
		<u>€ 5,10</u>
Totaal voor 2023		€ 7,67
De bijdrage voor The Economic Board bedraagt:		€ 1,00

De bijdragen voor het regiobureau en The Economic Board zijn reeds in onze meerjarenbegroting verwerkt. Dat is nog niet het geval voor kosten van de regionale opgaven. Voor 2022 zijn de opgaven via incidentele middelen bekostigd via een onttrekking uit de Algemene Reserve. Voor de periode 2023-2025 is dit niet meer mogelijk, omdat met de strakke definitie, die de provinciale toezichthouder hiervoor hanteert, de uitgaven als structurele verplichting moeten worden aangemerkt. Dat betekent dat in onze meerjarenbegroting daarvoor een structureel bedrag moet worden vrij gemaakt van € 5,10 (bedrag per inwoner) x 45.000 (aantal inwoners) = € 230.000 (afgerond). Bij de behandeling van onze begroting 2023-2026 vindt een integrale afweging plaats.

10. Bijlagen

1094441	concept-regionale agenda 2023-2025 en conceptbegroting 2023-2025 GMR
1094443	memo onderbouwing inwonerbijdrage 2023
1094435	jaarrekening 2021 GMR
1094438	memo onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021
1094708	zienswijze

Burgemeester en wethouders van Zevenaar,

De secretaris De burgemeester

Danielle Janssen Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Zienswijze op concept-regionale agenda 2023-2025 en ontwerpbegroting 2023-2026 en jaarrekening 2021 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
Zaaknummer	Z/22/420508
Documentnummer	INT/22/109444

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. een zienswijze indienen op concept-regionale agenda 2023-2025 en de vertaling daarvan in de ontwerpbegroting van de GMR;
2. een zienswijze indienen op de jaarrekening 2021 van de GMR;
3. de zienswijze vaststellen overeenkomstig de bijgevoegde conceptbrief.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 8 juni 2022.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk